

MEDYA IRAK'TA ADİL DAVRANIYOR MU ?

Michael O'Hanlon and Nina Kamp

“ Is the Media Being Fair in Iraq ”.

The Washington Quarterly , 29:4 pp. 7-18.

Çeviren: Murat Yorulmaz

Bush yönetimi Bağdat'ın çöküşünü takip eden 2003 Nisandaki yağmalamadan bu yana Irak'taki savaşa ayrılan medya tenorundan şikayetçidir . Büyükelçi Paul Bremer Amerika'nın Irak'taki varlığının ilk yılından itibaren sık sık medyayı eleştirdi . Savunma Bakanı Donald Rumsfeld ve Başkan Yardımcısı Dick Cheney sık sık medyanın olumsuz haberler üzerinde çok durmak ve şiddeti aşırı vurgulamaya yönelik bir eğilime sahip olduğunu bildirmektedirler . Halkın sadece kötü haberler duymasına olan şikayeti Amerikan silahlı Kuvvetler mensupları arasında da artarak şikayet konusu olmaktadır .¹ Bu problem potansiyel olarak tehlike arz etmektedir . Birçok medya eleştirmeni olumsuz haberlere yer verilmesinin Amerika'ya savaşa mal olacağına inanmaktadır . Eleştirmenlere göre Amerikan halkı medyanın şiddet ve diğer kötü haberler üzerine dolduruşa gelmesiyle duruma haksızca çekimser kalsa , böylelikle de Amerikan ulusal mücadele ruhu sendelense Amerika Irak'ta başarısızlığa uğrayacak . Amerika ve koalisyon ortakları üstünlük sağlayamazlarsa başarısızlık çoğunlukla iç politik desteğin zamansız duraksamasından değil Irak'ta yaşanan olaylardan kaynaklanacaktır. Gerçekte üç yılı aşkın bir kampanyada Amerikan politik yapısı Irak'taki hoşgörü misyonunu korumaktadır ve genellikle savaşın halka mal edilme düşüncesine ya da yönetim tahminindeki haberlerden de kötü haberlere rağmen acil geri çekilme çağrılarına karşı koyar. Olaylara bakılırsa Amerikan halkının Irak'taki duruma bakış açısı tartışmasız savaşın nerede olması gerektiği ile ilgilidir . Halk Amerikan askerlerinden olağan üstü etkilenmekte ancak alan üzerindeki önemli ilerleşmiş eksikliğinden üzüntü duymaktadır . Üstelik halk savaşa ilişkin aşırı şekilde söz veren ve gizli hazırlık yüzünden Amerikan yönetimine karşı tedirgindir .

Tüm alternatif adayların kötü olmasından dolayı Amerikan halkının kendilerini savaşa sürükleyen başkanı tekrar seçmiş olmaları Irak'taki mücadeleye kendilerini

adadıklarını göstermektedir . Başkan George W. Bush ‘ un gerçekten Amerikan halkı arasındaki popülaritesi %40 oranında azalsa bile 2006 baharında yapılan kamuoyu yoklaması Amerikan halkının %54’ünün hala Irak’ta demokrasinin kurulacağına inandığını gösterdi .² Medya sürekli olumsuz haberler ve çalışmalarda başarısızlık imajı yaratmaya devam ederse bilgisi net olmayan bu %54’lük oran iyimserliği temelleştirecek .

Irak’taki Medya Haberlerinin Ölçümü

Medyanın sistematik olarak önyargılı olduğu iddiasını değerlendirmek için Irak’tan üç yılı aşkın süredir gelen haberlerin yeniden incelenmesine ilişkin basit bir metot geliştirdik . İlk başta, en azından haber başlıklarında politik spektrum mesafesi ve Amerika’da önemliler arasında olduğu düşünülen birkaç haber seçtik . Özellikle de ‘‘New York Times’’, ‘‘the Wall Street Journal’’ , ve ‘‘NBC News’’ ta ne kadar yer verildiğini değerlendirdik ve aynı zamanda sınırlı ölçütte ‘‘Washington Times’’, ‘‘USA Today’’ ve ‘‘Fox News’’ a da baktık . Bu yaklaşım sadece medyaya ayrılan yerin ve zamanın çarpıtılıp çarpıtılmadığına ilişkin temel sorumuza yanıt vermede yardımcı olabilen ham verinin sağlanmasına hizmet etmedi aynı zamanda organizasyonlara karşı hangi hikaye tiplerinin ortaya çıkabileceğinin boyutunu ve böylece hangi haberin yayımcıların,patronların,editörlerin,baş yazarların,haber kaynaklarının ve diğer medya temel figürlerinin politik gündemlerini yansıtmaya derecesini değerlendirmeye yardım etti .

İkinci olarak kontrolü kolay analitik bir iş yapmak için değerlendirmeye yönelik belirli birkaç ay seçtik . Hedef üç yıllık süreyi ele almak değil sadece rasgele ayların seçimiydi . 2003 Mart ve Nisandaki Irak saldırısından itibaren her yıl özellikle dört yıllık veri değeri sağlayan Ocak,Nisan ve Mayıs aylarını test ettik .

Daha sonra ise her ay gündemdeki haberlerin başlıklarını almak için standart arama motorları kullandık . Bu inceleme bize haber başlıklarının tarzlarını pozitif,negatif ve tarafsız olarak elde etmemizi sağladı . Örneğin Abu Musab al-Zarqawi’nin öldürülmesi , bir hastane yapım projesinin tamamlanması ya da Iraklı seçmenlerin yüksek oranda seçim bürolarına gitmeleri hakkındaki haberler pozitif olarak düşünüldü oysa Irak halkına ya da Amerikan güçlerine karşı uygulanan şiddet

, yozlaştırma ve ekonomik kötü yönetim hakkındaki haberler negatif olarak değerlendirildi . Rejting başlıklarında , başlıkların haberin içeriğini doğru yansıttığını veya daha önemlisi en azından gazete başlıkları için makale içeriğinin tarzının okuyucuları etkilediği kadar başlıkların tarzının da okuyucuları etkilediğini varsaydık .

Sorular dışında pozitif,negatif ve tarafsız haber net sayımız belirsizliklere de tabidir . Başlıkları değerlendiren başka biri şüphesiz farklı bir sonuca ulaşabilir (Tabi ki diğerleri kendi değerlendirmelerini bizimkiler üzerinden yaparlarsa seviniriz) . Üstelik test etmek istediğimiz birçok haber, haberlerin bulunması için arama motorlarını sorgulama türünde bazı serbest hareket noktaları gerektirdi . Metni diğer sayfalarda olan birkaç paragraflı haberlerin yanında ‘‘Wall Street Journal’’daki haber özetleri gibi Irak’tan bir yada iki kez bahseden özellikle kısa haber girişleri genel olarak yaklaşımımızda yer almadı . Bu nedenle ‘‘Wall Street Journal’’daki on aylık testimizin üç yada dördünde çok az kısa giriş vardı . Bu yüzden habere ayrılan yere ilişkin istatistiklerimizin tercümesinde dikkatli olunmalıydı . Tümüyle bu metot üretici gibi görünen genel haber hattında uygulama için açık sözlü ve dürüstçe inandırıcıydı .

Haber Kaynağa mı bağlıdır?

Amerikan medyasındaki olumsuz haberler gerçekten de birçok olumsuz haber karşısında ve Amerika’nın Irak’taki üç yıllık varlığına bakılırsa kabaca 1’e 2.5 oranında pozitif haberlerden daha önemli bir yer tutmaktadır . Bu rakam detaylı şekilde test ettiğimiz üç önemli haber kaynağı karşısında makul ortalama bir tahmindir ve bir haberden diğerine büyük ölçüde değişiklik göstermedi .

Tablo 1. “New York Times”ta Irakla İlgili Haberlere Ayrılan Yerin Değerlendirmesi :

	Negatif	Tarafsız	Pozitif	Toplam	Negatiften Pozitiften	
					Oran	Tarafsız (%)
Mayıs 2003	72	52	58	182	1.2:1	29
Ocak 2004	46	14	27	87	1.7:1	16
Nisan 2004	93	44	27	164	3.4:1	27
Mayıs 2004	128	51	40	219	3.2:1	23
Ocak 2005	70	35	30	135	2.3:1	26
Nisan 2005	40	8	13	61	3.1:1	13
Mayıs 2005	51	10	18	79	2.8:1	13
Ocak 2006	43	7	12	62	3.6:1	11
Nisan 2006	42	11	12	65	3.5:1	17
Mayıs 2006	39	6	14	59	2.8:1	10
Aylık Ortalama					2.8:1	

THE WASHINGTON QUARTERLY ■ AUTUMN 2006

Tablo şunu ifade ediyordu; yazılı basın içerisinde “New York Times” gerçekten de ayırdığı yer bakımından çoğu medya gözlemcisinin daha önceden belirttiği gibi “Wall Street Journal” a göre oldukça eleştiriseldi (Tablo1) . İki gazete arasındaki farklılık, Times’ ta her bir olumlu haber için 2.8 oranında olumsuz bir haber ve Journal’ daki 2.4:1 lik oran ile oldukça güçlüydü .

Azalan fakat hala dikkate değer fark “Washington Times”ın Irak’a ayırdığı tüm yeri kapsamaktaydı ve aynı zamanda manşet olarak en azından iyimser olduğu düşünülen muhafazakar bir haber olarak incelendi . bu gazete için değerlendirmelerimiz oldukça sınırlıydı,fakat 2006 Nisanında 10 negatif,6 pozitif ve 12 tarafsız manşeti Mayıs’ta ise 13 negatif,10 pozitif ve 10 tarafsız gündeme taşıdı . “Washington Times”ın 1.5 oranındaki negatif haberinin pozitif habere olan tüm oranı bu iki aylık süreçte “New York Times” yada “Wall Street Journal”da görünen manşetlerden nazaran önemli ölçüde pozitif ve tarzı da NBC’ ye göre pozitif . 2006’da aynı iki aylık dönem için negatif haberlerin pozitif haberlere oranı “US Today”de yaklaşık 2.3:1 .

Ancak veri gazeteden gazeteğe değil aydan aya önemli ölçüde değişmektedir . Diğer bir ifadeyle haberler diğer gazetelerdekine göre oldukça kötüydü . Bu değişim Irak’ta yaşanan olayların, gazetecilerin ve editörlerin duygusal,profesyonel yada

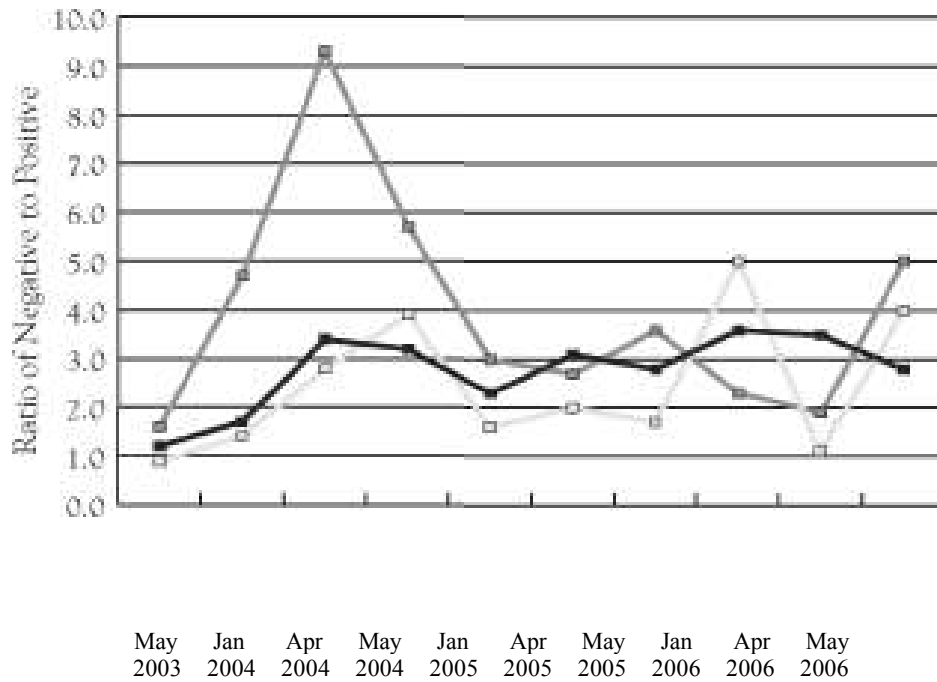
politik hayranlıklarından da daha fazla habere yer ayırma tarzını sürüklediğini gösterdi .

Tablo 2. ‘Wall Street Journal’da Irakla İlgili Haberlere Ayrılan Yerin Değerlendirilmesi :

	Negatif	Tarafsız	Pozitif	Toplam	Negatiften Pozitive Oran	Tarafsız (%)
Mayıs 2003	15	17	17	49	0.9:1	35
Ocak 2004	7	7	5	19	1.4:1	37
Nisan 2004	45	11	16	72	2.8:1	15
Mayıs 2004	31	21	8	60	3.9:1	35
Ocak 2005	19	6	12	37	1.6:1	16
Nisan 2005	10	5	5	20	2.0:1	25
Mayıs 2005	5	5	3	13	1.7:1	38
Ocak 2006	5	3	1	9	5.0:1	33
Nisan 2006	9	2	8	19	1.1:1	11
Mayıs 2006	4	3	1	8	4.0:1	38
Aylık Ortalama					2.4:1	

THE WASHINGTON QUARTERLY ■ AUTUMN 2006

Grafik 1. Negatif Haberlerin Pozitif Haberlere Oranı :

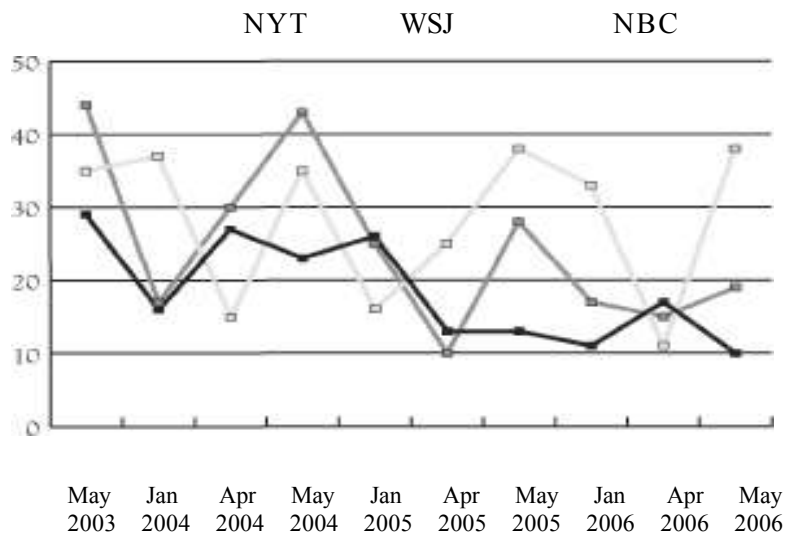

Gazetelerin kötü haberleri yazmak zorunda olmasından ziyade televizyonun kötü haberleri göstermeye daha büyük bir eğilimi vardır . Özellikle veri örnekleri Amerika'nın harekete geçtiği ilk aylarda gün içerisinde farklı saatlerde çeşitli gösterimlere göre büyük haber başlıklarıyla yansıtan NBC' nin savaşa ayırdığı yerin "Times" ve "Journal" da verilen habere göre oldukça negatif olduğunu gösterir (Bkz. Grafik1) . Fakat ilk yıldan sonra az bir uzaklaşma söz konusuydu . Diğer bir kontrol olarak "ABC News" ın 2006 Nisan ve Mayıs haberlerini inceledik . Buradaki negatif haberlerin pozitiflere oranı bu periyot için yaklaşık 3.5:1 idi ancak incelediğimiz belirli gazetelere göre yine negatifti fakat dramatik açıdan aynı değildi . Tablo 3. "NBC News" ta Irakla İlgili Haberlere Ayrılan Yerin Değerlendirmesi :

	Negatif	Tarafsız	Pozitif	Toplam	Negatiften Pozitiften	
					Oran	Tarafsız (%)
Mayıs 2003	24	31	15	70	1.6:1	44
Ocak 2004	52	13	11	76	4.7:1	17
Nisan 2004	112	53	12	177	9.3:1	30
Mayıs 2004	102	89	18	209	5.7:1	43
Ocak 2005	79	34	26	139	3.0:1	24
Nisan 2005	41	6	15	62	2.7:1	10
Mayıs 2005	47	23	13	83	3.6:1	28
Ocak 2006	42	12	18	72	2.3:1	17
Nisan 2006	33	9	17	59	1.9:1	15
Mayıs 2006	45	24	9	78	5.0:1	31
Aylık Ortalama					4.0:1	

THE WASHINGTON QUARTERLY ■ AUTUMN 2006

Grafik 2. Tarafsız Haberlerin Oranı :

Düşünülmesi gereken diğer bir nokta ise televizyon imgelerle sesli bir şekilde konuşması gazetelerin ise dikkati manşetlerle çekmesidir . Televizyondaki sert sözlü sanat gazetelerdeki fotoğraflar yada kelimelere göre dinleyiciler üzerinde büyük bir etki yaratır . Bu yüzden mevcut veriden ziyade Irak'taki savaşa televizyonun ayırdığı yerin negatif bir yaklaşım taşıdığı oldukça inandırıcıdır . Diğer üç haber kanalı karşılaştırılabilir ve oldukça az sayıda tarafsız habere sahipken büyük ölçüde muhafazakar eğilimli olduğu düşünülen "Fox News"ın Irakla ilgili birçok tarafsız habere sahip olduğunu öğrendik . Günün yada programın zamanı ne olursa olsun "Fox News"ın haber başlıkları "New York Times" , "Wall Street Journal" ve "NBC News"taki haber başlıkları gibi açıkça gündem yakalamak için kendilerine önem kazandırmıyorlar . Şüphesiz ki temel medya akımının geri kalan kısmı tarafından benimsenen biri olmaktan ziyade farklı bir tarz sürdürmeyi arzulayan bir ağ bunu yapabilecek düzeydedir . Bu ilk değerlendirmeler tümüyle "Fox News"ın bunu gerçekleştirme kararının olanaklarıyla mümkündür .

Konulara Giriş

İşlerin nasıl gittiğini ve Irak'taki üç önemli konu olan politika,ekonomi ve güvenliğin haber olarak nasıl yorumlandığını düşünün . Bir öncekinde habere ayrılan yer Irak'ın demokrasiye yönelik etkileyici adımları, 2004 Haziranda Irak'ın egemenlik çıkartması, 2005 Ocaktaki ara seçimler, 2005 Ekimdeki anayasal referandum, 2005 Aralıktaki genel seçimler ve 2006 Baharında Irak Yeni Hükümeti'nin oluşumu ile ilgilidir . Amerikan medyası aynı zamanda dünya demokrasilerinin çoğunda yaptıkları gibi özgür Irak'ta çok sayıda bulunan at alışverişi,karanlık ticaret ve politik dolaplardan da doğru şekilde haber vermektedir .

Emin olmak için Irak'ın ekonomik durumu hakkında yeteri kadar doğru medya haberi bulunmamaktadır . Verilere göre ek hesapların olumlu olacağı şüphesiz net değildir . Amerika'nın yılda beş milyar dolardan fazla harcaması ve yüksek petrol fiyatlarıyla sağlanan gelirle yirmi beş milyonluk bir ülkede okulların açılması,telefon hizmetlerinin hızla çoğalması,uydu televizyonlarının artması gibi sayısız başarılı yeni iş girişimleri mevcuttur. Medya kendi işini Amerikan halkının moralini yükseltmek

için incelemek zorunda olursa belki de bu haberlerin yeteri kadarını dile getirmedeği için eleştirilebilir .

Bazı ekonomik gelişmelere rağmen tümüyle gerçek durum görüldüğü kadar iyi değildir . Irak'ın gayri safi yurtiçi hasılası eski Saddam döneminin ilk aylarından beri büyük ölçüde düzleşmiştir . Ülkenin alt yapı sistemi petrol üretiminde,elektrik üretiminde ve dağıtımında,su ve sağlık hizmetlerinde ve nakliyatta ön çalışma düzeyinde yada aşağısında kalır . Isıtma ve yemek pişirme yakıtlarının uygunluğu tahmin edilen gereksinimleri önemli ölçüde aşağı düşürmektedir .³

Rüşvet yaygın bir problem olarak kalmakla birlikte tümüyle rüşveti elimine etmek yada akışını kesmek için oldukça az bir ilerleme kaydedilmektedir . Tüketici kredi faizlerinin bu yıl oldukça düşmesine rağmen yine de krediler yüksektir ve suçlularla isyancılara imkanlar sağlayarak nadir bulunan mallarda karaborsa yaratmaktadır . İşsizlik oranı %30-40 lardadır hatta Sünni Arap bölgelerinde bu oran daha yüksektir .⁴ Tabi ki problem sadece ekonomiye ait problem değil aynı zamanda güvenliğe ait bir problemdir . Düşük orandaki istihdam medyanın tamamen hitap edemediği hırçın,sıkılmış,fakir ve kızgın Sünni bir Arap modeli yaratır .

2004'te Amerikan Hükümetinden alınan bazı bilgiler 2004 yılında okullarda Saddam Hükümetine nazaran daha fazla Iraklı çocuğun olduğunu belirtmiştir .⁵ Irak Milli Eğitim Bakanı New York Times 'ta da önemli bir haber olarak açıklanan çıkışın devam ettiğini onayladı .⁶ Amerikan Uluslararası Gelişme Komisyonunun topladığı bilgi çocukluk döneminde aşı kampanyalarının başarılı olduğu ihtimalini işaret etmektedir . Bu iyi haberin ötesinde mevcut veriler Irak'ta sağlık hizmetleri sektöründe fazla ilerleme görmeyi zorlaştırmaktadır .

Güvenlik alanında medya belki de Irak'taki şiddeti kendi ülkelerindeki gibi aşırı şekilde ört bas etmektedir . Ülkedeki güvenliği sürdürmek için kaç Irak birliğinin yeterli olduğu en önemli göstergesine yönelmekten ziyade devletin üs kademesinde kaç Irak birliğinin olduğu konusuna yönelmek,üzerinde çalışmak gibi bazı hatalar kavramsaldır . 2006 yazının başlarından itibaren Irak altmış bin yerli güvenlik personeline sahiptir . çoğu personel orduda yer almaktadır ve Amerikan Hükümetinin iki yıl önce sıfıra yakın bir başlangıç noktasına kıyasla çoğu güvenlik işlerinin sürdürülmesinde baş rolü üstlenebilecek düzeyde değerlendirdiği birkaç bin personel ise polis gücünde yer almaktadır .⁷ Yeterlilik en yüksek derecede devletin hazır

oluşunu korumak gibi gerçek olmayan bir düşünceden ziyade Irak güvenlik güçlerini değerlendirmek için oldukça uygun bir standarttır .

Fakat Bush yönetiminin kendisi kurtuluştan sonraki bir yıl için gerçekleştirilen ilerlemeden sürekli bahsederek Irak güvenlik güçlerinin eğitimi ve donanımı konusunda şüphecilik doğurdu . Böylelikle 2004 Baharından bu yana General David Petraeus ve Martin Dempsey tarafından üstlenilen eğitim programlarında güven kazanmak basın heyeti için belli bir süre aldı . Fakat şimdi bu haber dürüstçe çıkmakta ve bunun da oldukça fazla ve sık sık olması gerekmektedir .

Bununla birlikte bu ilerleme lekesiz bir başarı oluşturur . Irak birlikleri şuan teknik açıdan yeterli olabilirler fakat onlar etniksel olarak huzursuzca bütünleşmişlerdir, politik olarak da henüz güvenilir değillerdir . Bu faktörler Başbakan Nouri Al-Maliki'nin, benzer etnik güvenlik güçlerinin müsamaha gösterdiği Irak etnik militanlarını ülkenin en endişe verici güvenlik problemleri olarak kabul ettiği zaman büyük risklerin görüntüsünü oluşturur .

Üstelik daha önceden günde bir yada iki kez gerçekleştirilen bombalama olaylarıyla kıyaslandığında ve Şubat 22'de Samarra'daki Altın Camii'nin de bombalanması dikkate alınarak yılın ilk yarısında günde ortalama on şiddetli olayın meydana gelmesiyle 2006'da tarikat kavgaları önemli ölçüde artmaktadır .⁸ Artan tarikatçı şiddet bir iç savaşta tarikat mensuplarının silahları birbirlerine karşı kullanabileceği olasılığı yüzünden gelişmiş güvenlik güçlerine rağmen Irak için bir tehlikenin habercisi olacağını işaret eder . Bir gözlemci uzun süredir güvenlik güçlerini eğitmeye yönelik yoğun programların gerçekte değerli olmalarından da öte risk yarattığını tartışmaktadır .⁹

Medya Irak'ın yüksek işsizlik oranı durumunda bazı negatif güvenlik konularını alt haber yapmaktadır . Örneğin geçen yıl boyunca Irak'ta güvenlik güçleri, Amerika'nın yabancı birleşik güçlerin aylık üç kez ölümle sonuçlanan kazalarının sayısından üzüntü duymaktadır . Halbuki kurtuluştan sonraki ilk aylarda Iraklılar yabancı güçlere göre daha az sayıdaki ölümlerden üzüntü duydular .¹⁰ Bu korkunç istatistiğin cesaret verici bir yönü en azından Iraklıların ülkeleri için savaşmaya ve ölmeye gönüllü olmalarıdır, fakat kan dökmenin boyutu tehlikeli bölgenin nasıl korunduğunu altını çizmektedir .

Savaşı kendiliğinden bir yana iterek Irak Orta Doğu'da birçok yüksek derecede cinayet suçuna sahiptir . Kesin bir sayı vermek zor olmasına rağmen Bağdat'ta cinayet suçluları oranının her yıl bin kişiye yaklaşık bir cinayet zanlısının düştüğü tahmin edilmektedir .¹¹ Bu oran Amerika'nın merkez şehirlerindeki cinayet oranının aşağı yukarı on katıdır . Adam kaçırmak ise diğer bir önemli konudur . Adam kaçırmaya ilişkin haberler sadece Till Carrol ve Nicholas Berg gibi Amerikan vatandaşlarının zorla kaçırıldığında verilmeye başlandı, fakat yabancıların kaçırılması ise sadece bir "Iceberg" bahşişiydi . Irak'taki en çekici gerçeklik her gün kaçırılan otuz kırk kişi olduğu tahmin edinilen profesyoneller, politik simalar, doktorlar, avukatlar, zengin tüccarlardır .¹² Hepsi olmasa da çoğu fideye verildiğinde serbest bırakılırlar, birkaçı korkunç şekilde başları kesilerek yada benzeri görünen şeylerle öldürülürler . Fakat dünyada muhtemelen kişi başına düşen en yüksek oran olan Irak'taki kaçırılma oranı Irak'taki yaşama karşı oldukça yıkıcıdır .

Düşünülduğünde Irak Orta Doğu sınırları içerisindeki en şiddetli ülkedir . Sudan gibi birkaç uç örnek bir kenara bırakılırsa Irak dünyadaki en şiddetli çatışmaların yaşandığı ülkelerden biridir . En iyi belgelenmiş tahminlere göre, Bush'un 2005'te sunduğu tahminlerle de paralellik gösteren, savaşın başlangıcından bu yana bir aylık savaş süresince yaşananlardan ötürü Irak'ta en az bin sivil ölmektedir .¹³ Bu rakamda bir ölüm, gerçekte iki yada üç kez olabilir . Çoğu insana göre Irak bugün yaşamak için Saddam yönetimi yıllarından bile daha tehlikeli bir yerdir (Ülkenin 80'li yıllardaki Irak'tan daha iyi olmasına rağmen - Saddam'ın önce Kürtlere sonra Şii'lere yönelik soykırım saldırılarıyla İran'a karşı izlenen acımasız savaş zamanı) . Bu üzücü olaylar sık sık bütünüyle habere konu olmamaktadır . Ne olursa olsun medya tipik olarak şuan şiddetli çatışmaların yaşandığı Irak'ın tüm bölge ve son zamanlardaki geçmişinin nasıl kıyaslandığını alt haber olarak sunmaktadır .

Sonunda Irakla ilgili tüm haberlere ayrılan yer yada zamanın frekansı iki yılı aşkın süredir test edilen iki gazete ve bir televizyon kanalı için yaklaşık olarak iki etmeden bire düşmektedir . "Chicago Tribune"de yayımlanan son dönemdeki bir analiz birçok gazetenin geniş bölümünde aynı sonucu yeniden tasdik etti .¹⁴ Yine diğer önemli bir nokta ise Irak üzerindeki eğilim gazete muhabirlerinin her türlü ön yargılarından ziyade Amerikan medyasının Irak'a ayırdığı yer ve zamanın

belirlenmesine oldukça yardımcı olur . En azından güvenlik ve ekonomik çevrelere göre önceki haberlerin tekrarı gibi artarak okunduğu belirtilen son haberler oldukça az ilgi çekmektedir .

Şüphesiz ki medyanın Irak'a ayırdığı yer ve zamanın miktarı değişkendir . Bazı gazeteci muhabirler savaş ayaklanmalarının doğal direnişini dile getirmede diğerlerine göre son derece girişimsel,cesur ve dikkatlidirler . Gece haberleri izleyicilerinin de bildiği gibi özellikle haber yayınları pozitif haberlerden çok şiddete rehberlik etme niyetindedirler . Böylelikle medya özellikle de görsel söz sanatlarına ihtiyaç duyulduğunda pozitiften çok negatif üzerinde durur . Üstelik medya Amerikan askerlerinin cesaretini ve fedakarlığını haber olarak sunmak için yaratıcı yollar aramayı sürdürmelidir . Halk böyle haberleri duymak istemektedir ve Haditha'ta bir katliam görüntüsü ve Abu Ghraib hapisanesi skandalı gibi izole edilmiş trajedilerden ortaya çıkan potansiyel yanıltıcı görüntülerle de haber sayaçlarına yardım eder .¹⁵ Fakat bu eleştiri yazılarını ve önerileri düzeltmek için yapılacak tek şey medyanın sistematik ön yargısını kanıt olmadan ileri sürmektir .

Bir Gazetecinin Görevi Nedir?

Irak'ta medyanın savaşa ayırdığı yeri ve zamanı değerlendirirken,birçok eleştiri akıllarda eski çağ varmış gibi görünmektedir, ulus müşterek bir şekilde sıkıca birbirine kenetlendiğinde II.Dünya Savaşı'nda olduğu gibi net bir düşmana sebep olur . O dönemde gazeteciler zorba hükümete ordu üzerinden haber yapıyorlardı ve halkın güvenini,azmini ve moralini destekliyorlardı .

Savaşta moralin ve sabrın önemli olduğu gerçektir . Bu yüzden ülke liderleri için halkı ve askerleri destekleyerek sadece askerlerin değil halkın da güvenini ve iyimserliğini kazanmaya çalışmada moral ve sabır ve doğal ve uygun olanıdır (özellikle kötü tasarlanmış yada zayıf askeri operasyonlarda açıkça eleştirilerin ve muhaliflerin de rolü önemlidir) . Güçlü politik liderlik olmaksızın ülke askeri bir misyon desteğinde ulusal gücün tüm elemanlarını sıralamada başarısız olacak böylelikle ulusal gelecek yara alacak ve düşmanlar temel stratejileri gibi ulusun ruhunu hedef alacaklardır . 80'ler ve 90'larda muhalif kayıpların olduğu günlerde bu sorun ciddi şekilde görüldü .

Fakat medyanın görevi gerçekten de halkın moralini yükseltmek mi? Bazı köşe yazarları ve konuşmacılar bunu böyle yapabilirler yada yapmak zorundadırlar . Fakat gazeteciler,editörler ve haber kaynakları aynı işe sahip değiller . Onların asıl işi bağımsız ve objektif bilgi ve değerlendirmeler sağlamaktır . Haber yayınları politik liderlerin verilen bir durum hakkında konuştukları ile uygunsu mesajlar birbirini güçlendirir, hükümet güven kazanır ve ulus ta kararlılık kazanır . Medya haberleri politik mesajlarla çelişirse liderler sorumlu tutulur; uyumsuzluğun sebebini açıklamak hatta politikalarının temelini yeniden değerlendirmek zorunda kalırlar . Diğer politik liderler aynı zamanda gelişen politik alternatiflere “Öğütülecek Tahlıl” elde ederler . Bu temel dinamikler sağlıklı bir demokrasinin işlemesi için sadece doğal değil aynı zamanda gereklidir .

Bu doğal ve Amerika’da politik yaşamın dördüncü kaynağı olarak medyanın kabul gören genel rolü Irak Savaşı’na ayrılan yerin niçin eleştirisel olması gerektiğinin altını çizmektedir . Savaş Bush yönetiminin tahmin ettiğinden ve ülkenin kötü olacağına inanmasından da daha kötü sürmektedir . Saddam yönetiminin devrilmesinden sonra Irak’ın barışı koruyacağına dair dışarıdaki uzmanların çoğu tahminleriyle çelişen ve devletin görevin zorluğuna hazırlıksız yakalanmasına yol açan yönetimin aşırı güveninden halk ne kadar çok bilgi edinirse medyanın da operasyonun haber olarak yayımlanmasında düşünceli olması da o kadar doğaldır .

Asıl Problem Medya Değildir

Amerika’da medya eleştirileriyle dile getirilen geniş çaplı tartışma sık sık kötü şekilde belirtilir . Medya grubu tarafından aktarılan Irak’ın tüm görüntüsü gerçekten daha negatif olabilmesine rağmen Irak’taki durumdan inanılmaz şekilde farklı da değildir . Irak akla gelmeyecek ilerlemenin olduğu bir savaş bölgesidir . Bu gerçeğe bakılırsa doğru haberin önemi doğal olarak pozitif yönlerden çok negatif yönler üzerine kayar .

Gazeteciler Irak’taki birkaç haberi kaçırıyorlar fakat kaçırdıkları haberler iyi olanlar gibi sık sık kötü olanlardır . Gazetecilerin hataları olsa emin olarak yaptıkları gibi kasten Amerikan Hükümetinin ilgi duyduğu konulara karşı çalışmaktansa iyi bir manşet için medyadaki rakiplerini yenmede ultra rekabetçi olmaya yatkın olurlar .

Irak'taki haberciler cephe hattındaki askerlerle yüzleşen gazeteciler gibi aynı risklerle karşı karşıya kalmıyorlar, gazeteciler olağanüstü sorumluk ve cesaret gösterirler ve kendileri önemli oranlarda zayiata uğramaktadırlar .¹⁷ Çoğunun Amerikalı olmamasına rağmen Irak'ta yüzden fazla gazeteci ölmüştür . Irak'ta Amerikan Silahlı Kuvvetleri personelinden daha fazla sayıda Amerikalı gazeteci hayatını kaybetmektedir .

Haber akışını sürdürmede bir savaş bölgesinden insanların güzel haberler vermesi için oldukça az bir duygu ortamı yaratılmaktadır . Haberciler bazen bunu yanlış anlıyorlar ve olayın gerçekleştiği an onları sorumlu tutmak için ve aynı zamanda haberlerini geliştirebildikleri özel yolları belirtmek için haber yasaldır . Terimlerin ortadan kaldırılmasında alışlagelmiş biçimde medyayı azarlamaktan çok Amerikan politikasının başarısız olduğu anlayışlar ve bunun Irak toprakları üzerinde kazanmamız gerektiği ancak hala kaybedebileceğimiz bir savaşta nasıl düzeltilebilmesi için medyanın eleştirilerini okumamız gerekir .